

om, at Kommunerne dog til en vis Grad vilde vise Solidaritet i dette Forhold, samtidig med at der ikke fra Kommunernes Side blev udtalt nogen Betænkelighed af nogen som helst Betydning. Jeg tror altsaa ikke, at det ærede Medlem bør opfatte det som et Udtryk for Mistillid til Kommunerne, men tage det som det, det er: en uskadelig Bestemmelse, som tjener til Beroligelse for de Pengeinstitutter, som maaske ellers vilde have nogen Betænkelighed ved at slutte sig til Sagen.

Det ærede Medlem kunde have ønsket, at den Stempelfrihed, som foreslaas, havde været saa omfattende, at ikke blot Kasseobligationerne var stempelfri, men ogsaa, at de af Kommunerne til Laanekassen udstedte Obligationer blev stempelfri. Men dér vil jeg gerne gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at dette vilde falde ganske udenfor den hidtil fulgte Ramme for Ydelsen af Stempelbegunstigelser; det er mere, end hvad man tilstaar Kreditforeningerne, altsaa ogsaa mere, end man tilstaar den kommunale Kreditforening. Der er derimod stillet i Udsigt fra Finansministeriets Side, at for saa vidt disse Laan om 5 Aar skal indløses med nye Laan, som kræver nye Gældsbeviser, vil man stille sig imødekomende overfor Erstatning af de nu udstedte Gældsbeviser med andre uden Stempel, og dermed er jeg tilbøjelig til at tro, at Kommunerne bør være tilfredse i dette Øjeblik.

Det ærede 5te Medlem for 6te Kreds (Vejstrup), som jo i øvrigt udtalte sig fuldt anerkendende om Lovforslaget, vilde, saa vidt jeg forstod, gerne have Bekræftelse paa den Opfattelse, han gjorde gældende, at Ordet „Kommune“ her skulde tages i den mest udvidede Betydning, at det ikke blot er Amtskommuner og Købstadkommuner, der er Tale om, men ogsaa Landkommuner. Til dette ærede Medlem vil jeg gerne sige, at der er ikke tænkt meget paa Landkommunerne i denne Forbindelse; det er en Foranstaltning, som væsentlig er tænkt til Afhjælpning af Amtskommuners og Købstadkommuners Laanetrang. Men det er ikke principielt udelukket, der er ikke taget Afstand fra Begrebet Landkommune, og selvfølgelig vil de Laanebegøring, som maatte indkomme fra Landkommuner, faa deres loyale Behandling; der vil blive taget Stilling til dem som til alle andre Kommuners Laanebegøring. Heller ikke mener jeg, at der kan tages principiel Afstand fra de særlige Laan, det ærede Medlem nævnede, nemlig Laan til Tilvejebringelse

af de Tilskud, Kommunerne skal yde ved Bygningen af de fynske Privatbaner, som kun i ringe Grad nyder godt af Statens Tilskud. Men jeg ser mig ikke i Stand til at angive bestemte Regler for, hvilke Laan Laanekassens Bestyrelse til sin Tid vil kunne bevilge, og hvilke den maa afslaa. Jeg har kun paa Følelsen, at det ikke netop vil være saadanne Laan som dem, det ærede Medlem nævnede, der vil faa den største Interesse i denne Forbindelse. Jeg er tilbøjelig til at tro, at saadanne Laan først vil komme i anden Række, hvis der da ikke er Tale om, at den paagældende Kommune er sat i en saa vanskelig økonomisk Situation, at man af den Grund mener, at man bør hjælpe den ud af Vanskeligheden, altsaa med andre Ord, hvis den er forpligtet til at fremskaffe dette Beløb nu og ikke paa anden Maade vil være i Stand til at tilvejebringe det.

Overfor det Forlangende, der er fremsat om Nedsættelsen af et Udvalg, kan jeg selvfølgelig ikke fremsætte nogen Indvending, men jeg vil kun gerne henlede Opmærksomheden paa, at det er vanskeligt at gøre væsentlige Forandringer i dette Lovforslag, fordi det i saa høj Grad er bygget paa en Overenskomst mellem Kommunerne, Pengeinstitutterne og Staten. Det ærede 3die Medlem for 6te Kreds (Hey) kan have nogen Ret i, at man maaske ikke er berettiget til at kalde Bilag B. for en Overenskomst. Det er selvfølgelig først og fremmest en Erklæring fra Pengeinstitutterne, men da den er udstedt til Staten og tiltraadt af Staten, kan man dog maaske med nogen Ret bevare Ordet Overenskomst. Men det lægger jeg i og for sig ikke saa megen Vægt paa, og det tror jeg heller ikke, at det ærede Medlem i og for sig har gjort. Men derimod tror jeg ganske vist, at saaledes som Sagen foreligger i dens Helhed, som et Udkast til et Lovforslag, som et Udkast til Statutter for en Laanekasse og som en Erklæring fra Pengeinstitutterne, er det en Overenskomst, og det vilde være meget betænkeligt at foretage i hvert Fald væsentlige Ændringer i nogle af disse Dokumenter, idet Pengeinstitutternes Tilslutning utvivlsomt ikke længere vil være obligatorisk, hvis man foretager væsentlige Forandringer deri. Jeg vil heller ikke skjule, at det forekommer mig, at denne Sag, foruden at den naturligvis altid har en vis almen og offentlig Interesse, hvilket ogsaa har givet sig Udtryk i, at Sagen er forelagt for Rigsdagen, er, hvad Enkelthederne angaar, i alt væsentligt, ja, næ-